

SKARGA
DO KOMISJI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
W SPRAWIE NIEPRZESTRZEGANIA PRAWA WSPÓLNOTOWEGO

1. Nazwisko i imię osoby wnoszącej skargę:
Instytut Spraw Obywatelskich

2. Jeśli ma zastosowanie, reprezentowanej przez:

3. Obywatelstwo:

4. Adres lub siedziba: ul. Więckowskiego 33/127
90-734 Łódź

e-mail: iso@iso.edu.pl

5. Telefon/faks/e-mail: tel./fax.: (042) 630 17 49, e-mail: iso@iso.edu.pl

6. Rodzaj i miejsce(a) działalności: Instytut Spraw Obywatelskich jest organizacją użytku publicznego, pełniącą misję rzecznika interesu publicznego w wielu sferach m.in. w dziedzinach: ochrony środowiska i zrównoważonego transportu.

7. Państwo Członkowskie lub instytucja, która zdaniem osoby wnoszącej skargę dopuściła się naruszenia prawa wspólnotowego: Rzeczpospolita Polska

8. Możliwie najpełniejszy opis faktów stanowiących podstawę wniesienia skargi:

Rzeczpospolita Polska nie egzekwuje następujących przepisów unijnych:

a) obowiązek monitorowania i kontrolowania uwolnionych i wprowadzanych do obrotu GMO. Zgodnie z art. 4 *dyrektywy 2001/18/WE*:

(1. Państwa Członkowskie, zgodnie z zasadą ostrożności, zapewniają podjęcie wszelkich właściwych działań w celu uniknięcia niekorzystnego wpływu na zdrowie ludzkie i środowisko naturalne, które mogłyby być wynikiem zamierzonego uwolnienia lub wprowadzenia do obrotu GMO. GMO mogą być w sposób zamierzony uwalniane lub wprowadzane do obrotu tylko w zgodności odpowiednio z częścią B lub C niniejszej dyrektywy.) Wbrew prawu unijnemu Rząd Rzeczpospolitej Polskiej nie wymaga od upraw komercyjnych GMO:

- rejestracji

- zawiadomienia właściciela gruntu o uprawie GMO w przypadku dzierżawy
- utworzenia stref buforowych
- zawiadomienia sąsiadów upraw GMO o ich prowadzeniu
- zachowania środków ostrożności w postaci oddzielenia ziarna GMO od konwencjonalnego
- spełnienia innych warunków koegzystencji z uprawami konwencjonalnymi

9. Możliwie najdokładniejsze wyszczególnienie przepisów prawa wspólnotowego (traktatów, rozporządzeń, dyrektyw, decyzji, itp.), które zdaniem skarżącego zostały naruszone przez Państwo Członkowskie:

- a) Art. 4 i 21 *dyrektywy 2001/18/WE*
- b) Art. 31 *dyrektywy 2001/18/WE* zobowiązuje do prowadzenia rejestrów GMO zarówno Komisję Europejską jak i państwa członkowskie. Państwa członkowskie ustanowić powinny m.in. publiczne rejestry, w których odnotowywane będzie miejsce uwolnienia GMO zgodnie z częścią B dyrektywy oraz rejestry miejsc uprawy GMO zgodnie z częścią C dyrektywy, co będzie pozwalało na monitorowanie wpływu GMO na środowisko.
- c) art. 13 i art. 25 *rozporządzenia 1829/2003*
- d) Prawo Publicznego Dostępu do Informacji w Zastosowaniu do GMO, Wyrok Trybunału Sprawiedliwości w Sprawie C – 552/07

10. Wnioski kierowane dotychczas do władz krajowych; centralnych, regionalnych bądź lokalnych (w miarę możliwości, załączyć kopie korespondencji):

Pismo Bioekspert Sp. Z O.O. do Ministra Środowiska z dn. 23.04.2010 r. Lp. 347/2010 z zapytaniem o lokalizacje upraw GMO w Polsce – kopia w załączeniu.

11. Wymienić dokumenty lub dowody, które można przedłożyć na poparcie skargi, w tym kwestionowane środki krajowe (dołączyć kopie):

Pismo Rzecznika Praw Obywatelskich Janusza Kochanowskiego do Ministra Środowiska z dn. 20.04.2009, RPO-606939-IV/09/MM w sprawie braku wymaganego prawem realizacji obowiązku oznakowania produktów spożywczych zawierających GMO oraz braku kontroli nad prowadzonymi uprawami takich organizmów – kopia w załączeniu

15. Poufność (zaznaczyć jedną kratkę)³:

„Upoważniam Komisję do ujawniania mojej tożsamości w kontaktach z władzami Państwa Członkowskiego, przeciwko któremu skierowana jest skarga.”

„Wnioskuje do Komisji o nieujawnianie mojej tożsamości w kontaktach z władzami Państwa Członkowskiego, przeciwko któremu skierowana jest skarga.”

16. Miejsce, data i podpis osoby wnoszącej skargę/przedstawiciela:

(Nota wyjaśniająca na końcu formularza skargi)

Każde Państwo Członkowskie jest odpowiedzialne za wdrażanie prawa wspólnotowego (przyjmowanie w odpowiednim terminie środków wykonawczych, zgodność i właściwe stosowanie) do własnego systemu prawnego. Na mocy Traktatów Komisja Wspólnot Europejskich odpowiada za zapewnienie właściwego stosowania prawa wspólnotowego. W związku z tym, w razie niestosowania się Państwa Członkowskiego do prawa wspólnotowego, Komisja posiada uprawnienia wykonawcze (działania w przypadkach nieprzestrzegania prawa), dzięki którym może podjąć próbę położenia kresu takim przypadkom, a w razie konieczności skierować sprawę do Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich. Komisja podejmuje wszelkie działania, jakie uzna za stosowne, w reakcji na skargę lub przejaw naruszenia przepisów, który sama wykryje.

„Nieprzestrzeganie prawa” oznacza niewypełnienie przez Państwo Członkowskie zobowiązań wynikających z prawa wspólnotowego poprzez działanie lub jego zaniechanie. Termin „Państwo” oznacza tutaj Państwo Członkowskie, które dopuściło się naruszenia prawa wspólnotowego, niezależnie od tego, na jakim szczeblu miało to miejsce - centralnym, regionalnym czy lokalnym.

Każdy ma prawo złożyć do Komisji skargę przeciwko Państwu Członkowskiemu, dotyczącą środka (aktu prawnego, rozporządzenia lub działania administracyjnego) czy praktyki stosowanych przez to Państwo, które zdaniem osoby wnoszącej skargę są niezgodne z którymś z przepisów lub zasad prawa wspólnotowego. Nie jest konieczne, aby wszczęcie postępowania leżało w formalnym interesie osoby wnoszącej skargę. Osoba taka nie musi również udowadniać, że dany przypadek naruszenia dotyczy jej zasadniczo lub bezpośrednio. Aby spełnić kryterium dopuszczalności, skarga musi odnosić się do naruszenia prawa wspólnotowego przez Państwo Członkowskie. Należy pamiętać, że służby Komisji mogą zdecydować o tym, czy podjąć dalsze działania, czy też nie, w świetle zasad i priorytetów ustanowionych przez Komisję w odniesieniu do wszczynania i prowadzenia postępowań w sprawie naruszenia przepisów.

W razie uznania określonego środka (aktu prawnego, rozporządzenia lub działania administracyjnego) czy praktyki administracyjnej za niezgodne z prawem wspólnotowym zaleca się, aby przed lub równocześnie ze złożeniem skargi do Komisji, ubiegać się o zadośćuczynienie w krajowych organach sądowniczych lub administracyjnych (w tym u krajowego lub regionalnego rzecznika praw obywatelskich i/lub przy wykorzystaniu dostępnych procedur rozjemczych i pojednawczych). Komisja zaleca korzystanie z krajowych środków zadośćuczynienia - administracyjnych, sądowniczych czy innych - przed wniesieniem skargi do Komisji ze względu na korzyści, jakie się z tym wiążą.

Korzystanie ze środków zadośćuczynienia dostępnych na poziomie krajowym umożliwia z reguły bardziej bezpośrednie i osobiste dochodzenie swoich praw (np. nakaz sądowy skierowany do organu administracji, uchylenie decyzji krajowej i/lub zasądzenie odszkodowania) niż przeprowadzenie przez Komisję procedury w sprawie naruszenia przepisów, które może długo potrwać. W istocie, przed skierowaniem sprawy do Trybunału

Sprawiedliwości Komisja jest zobowiązana do wielokrotnego kontaktowania się z danym Państwem Członkowskim celem przerwania procesu naruszania przepisów.

Co więcej, żadne ustalenie Trybunału Sprawiedliwości nie wpływa na prawa osoby składającej skargę, ponieważ instytucja ta nie zajmuje się rozstrzyganiem spraw indywidualnych. Może jedynie zobowiązać Państwo Członkowskie do przestrzegania prawa wspólnotowego. Dokładniej rzecz biorąc, każde indywidualne roszczenie o odszkodowanie musiałoby zostać wniesione do sądu krajowego.

Istnieją następujące gwarancje administracyjne:

(a) Po zarejestrowaniu w Sekretariacie Generalnym Komisji do każdej skargi spełniającej kryterium dopuszczalności przypisany będzie oficjalny numer referencyjny. Powiadomienie o przyznaniu numeru referencyjnego, na który należy się powoływać w dalszej korespondencji, zostanie bezzwłocznie wysłane do osoby wnoszącej skargę. Jednakże, przyznanie oficjalnego numeru referencyjnego nie jest jednoznaczne z wszczęciem przez Komisję postępowania w sprawie naruszenia przepisów przeciwko Państwu Członkowskiemu.

(b) Składając zażalenia do władz Państwa Członkowskiego, przeciwko któremu wniesiona została skarga, służby Komisji będą respektować wybór osoby składającej skargę określonym w punkcie 15 niniejszego formularza.

(c) Komisja podejmie wszelkie starania zmierzające do podjęcia decyzji w kwestii zasadniczej (wszczęcia postępowania w sprawie naruszenia przepisów lub zamknięcia sprawy) w terminie dwunastu miesięcy od daty rejestracji skargi w Sekretariacie Generalnym.

(d) W przypadku gdy właściwy departament wystąpi do Komisji z wnioskiem o zamknięcie sprawy osoba wnosząca skargę zostanie o tym powiadomiona z odpowiednim wyprzedzeniem. Służby Komisji będą informować na bieżąco osobę zainteresowaną o przebiegu procedury w sprawie naruszenia przepisów.